

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAČNOM SATU

Škola: Osnovna škola Vijenac

Razred: 5

Vjeroučitelj/ica: Marina Jelaš

Nastavna cjelina: IZBORNA TEMA

Nastavna tema: Živjeti u ritmu liturgijske godine. Uskrсни ciklus

Nastavna jedinica: Vazmeno trodnevlje

Ključni pojmovi: Veliki četvrtak, Veliki petak, Velika subota, vazmeno bdijenje.

CILJ: uočiti važnost vazmenog trodnevlja za kršćansku vjeru.

ISHODI:

Obrazovni / *kognitivni*: Učenik će opisati Isusovu posljednju večeru, muku, smrt i uskrsnuće.

Odgojni / *afektivni*: Učenik će pokazati interes za sudjelovanje u obredima vazmenog trodnevlja.

Djelatni / *funkcionalni ili psihomotorički*: Učenik će prepoznati Isusovu prisutnost u pričesti i u svakom čovjeku.

Metodički sustav: problemsko-interpretacijski (problemsko-stvaralački s elementima interpretacijsko –analitičkog).

Oblici rada: frontalni, individualni, grupni rad.

Aktivnosti učenika:

- Molitveno izražavanje
- igrati igru asocijacija, gledanje ppt „Vazmeno trodnevlje“, promatranje slika *fra Angelica*,
- rad u skupinama, opisivanje, objašnjavanje, razgovor, čitanje, rad na tekstu i slikama, izvještavanje.

Nastavne metode:

- Molitveno, usmeno, likovno i pismeno izražavanje,
- vizualne metode (demonstracija – ppt „Vazmeno trodnevlje“, umjetnička djela talijanskog slikara *fra Angelica*),
- verbalne metode (usmeno izlaganje, igrati igru asocijacija, pripovijedanje, opisivanje, objašnjavanje, razgovor, čitanje, rad na tekstu i slikama).

Nastavna sredstva:

- audio-vizualna: ppt „Vazmeno trodnevlje“, umjetničke slike *fra Angelica*.
- tekstualna: Sveto pismo.

Nastavna pomagala:

- ploča, kreda, računalo
- LCD projektor

Korelacija:

- međupredmetna korelacija:

Hrvatski jezik – A. B. Šimić: *Nađeni Bog*.

Likovna kultura: fra Angelico; umjetnička djela; *Gospin plač, Ustanovljenje euharistije, Uskrsnuće Kristovo i žene na grobu*.

Plan ploče:

Vazmeno trodnevlje

Veliki četvrtak –misa posvete ulja i misa večere Gospodnje.

Veliki petak –služba muke Gospodnje.

Velika subota – vazmeno bdijenje.

Pitanja za provjeru ishoda:

Opišite Isusove posljednje trenutke? Opišite događaj Kristova uskrsnuća? Na koji način možeš sudjelovati u obredima vazmenog trodnevlja? Gdje možemo prepoznati Kristovu prisutnost?

Izvori za pripremanje nastavnika:

Kaštelan, J., Duda, B., *Biblija. Stari i Novi zavjet.*, Zagreb, KS, 1996.

Internet: wikipedija, www.vjeraidjela.com

Rječnik Biblijske teologije

Izvori za pripremanje učenika:

Kaštelan, J., Duda, B., *Biblija. Stari i Novi zavjet.*, Zagreb, KS, 1996.

II. GLOBALNA STRUKTURA SATI

Meditativno-molitveni početak, motivacija, najava teksta, susret s cjelinom biblijskog teksta, stvaranje problemske situacije, izdvajanje i preciziranje problema te naznaka metodičkih uputa za rješavanje problema, skupno rješavanje problema, priopćavanje rezultata rada, dopune i korekcije, sinteza, aktualizacija, meditativno-molitveni završetak.

III. TIJEK SATA

1. Meditativno-molitveni početak

NAĐENI BOG

Ne traži Boga mišlju; u praznini
u kojoj se misao, tamna sjenka, gubi
uza te Bog je, uvijek u blizini
u stvarima oko tebe, u zvuku i muku.

Bog ti je uvijek najbliži od svega
diraš ga rukom, gledaš ga u boji neba
Bog ti se smiješi iz jednog dragog lica
i plaši te iz svake stvari: nema tajne

Ne pružaj misao u praznu daljinu
uza te Bog je. Otvori sva čula:
na tebe svjetlost s ljetnog neba pljušti
Bog oko tebe sja, treperi, miriše i šušti.

A. B. Šimić

2. Motivacija

Nakon molitve, na ploču crtam tablicu i igramo igru asocijacija. Učenici otvaraju polja, u prazna polja upisujem riječi, nakon otvorenih polja učenici pokušavaju otkriti konačno rješenje.

dan	Isus	dan
Posljednja večera	muka	Isus
Isus	smrt	Vazam
apostoli	dan	bdijenje
Veliki četvrtak	Veliki petak	Velika subota
KONAČNO RJEŠENJE:	VAZMENO	TRODNEVLJE

3. Najava teksta

Nakon pogodnog rješenja u igri asocijacija, pišem naslov na ploču: Vazmeno trodnevlje

4. Susret s cjelinom biblijskoga teksta

Što znače riječi: Vazmeno trodnevlje? Riječ Vazam znači Uskrs. Trodnevlje označava tri dana.

Što znate o vazmenom trodnevlju? Kojih događaja iz Isusova života se tada prisjećamo? Nedjeljom Cvjetnicom započinje Veliki tjedan u kojem se prisjećamo velikih istina naše vjere. U ppt prezentaciji saznat ćemo odgovore na naša pitanja.

Puštam ppt prezentaciju *Veliki tjedan* i čitam tekst, tumačim i objašnjavam uz razgovor s učenicima.

Koje dane obuhvaća vazmeno trodnevlje? Tko može reći čega se prisjećamo u te dane? Koji obrede slavimo?

Odgovore učenika nadopunjujem, objašnjavam i pišem na ploču:

Veliki četvrtak –misa posvete ulja i misa večere Gospodnje.

Veliki petak –služba muke Gospodnje.

Velika subota – vazmeno bdijenje

5. Stvaranje problemske situacije

U središtu slavlja vazmenog bdijenja je slavlje Kristovog vazmenog otajstva po kojem smo otkupljeni.

Isus je prošao kroz muku, smrt i uskrsnuće kako bi nas otkupio od grijeha i podario nam novi život u Bogu.

6. Izdvajanje i preciziranje problema te naznaka metodičkih uputa za rješavanje problema

Uz pomoć biblijskog teksta i rada u skupinama pokušajte zamisliti kako je to izgledalo.

Svaka skupina dobit će materijale i upute za rad na listiću uz potrebne priloge.

Rad u skupini međusobno podijelite, dogovorite se za izlaganje te za sve nejasnoće pitajte.

7. Skupno rješavanje problema

Podjela učenika u skupine (svaki učenik kaže broj 1, 2, 3, 4 po redu kako sjede – svi oni koju su rekli broj 1 čine jednu skupinu itd. Ili neka svaki učenik vuče jedan papirić u boji, svi oni koji su izvukli papiriće iste boje čine jednu skupinu).

Slijedi rad u 4 skupine : Svaka skupina će dobiti tekstove, hamer i zadatke za rad.

1. skupina: Veliki četvrtak

Pročitaj navedeni tekst iz Lukinog evanđelja:

Kada dođe Dan beskvasnih kruhova, u koji je trebalo žrtvovati pashu, poslao Isus Petra i Ivana i reče: "Hajdete, pripravite nam da blagujemo pashu." Rekoše mu: "Gdje hoćeš da pripravimo?" On im reče: "Evo, čim uđete u grad, namjerit ćete se na čovjeka koji nosi krčag vode. Pođite za njim u kuću u koju uniđe I on će vam pokazati na katu veliko blagovalište prostrto: ondje pripravite." Oni odu, nađu kako im je rekao i pripreme pashu. Pashalna večera Kada dođe čas, sjede Isus za stol i apostoli s njim. I reče im: "Svom sam dušom čeznuo ovu pashu blagovati s vama prije svoje muke. Jer kažem vam, neću je više blagovati dok se ona ne završi u kraljevstvu Božjem." I uze čašu, zahvali i reče: "Uzmite je i razdijelite među sobom. Jer kažem vam, ne, neću više piti od roda trsova dok kraljevstvo Božje ne dođe." Ustanovljenje Euharistije - Večere Gospodnje: I uze kruh, zahvali, razlomi i dade im govoreći: "Ovo je tijelo moje koje se za vas predaje. Ovo činite meni na spomen." Tako i čašu, pošto večeraše, govoreći: "Ova čaša novi je Savez u mojoj krvi koja se za vas proljeva."

ZADATCI ZA RAD:

- Na hamer napišite naslov (ime vaše skupine).
- Riješite radni list. (Prilog 1)
- Izrešite likove i rečenice sa radnog lista i zalijepite na hamer.

2. skupina: Veliki petak

Pročitaj navedeni tekst iz Lukinog evanđelja:

I kada dođoše na mjesto zvano Lubanja, ondje razapeše njega i te zločince, jednoga zdesna, drugoga slijeva. A Isus je govorio: "Oče, oprosti im, ne znaju što čine!" I razdijeliše među se haljine njegove bacivši kocke. Stajao je ondje narod i promatrao. A podrugivali se i glavari govoreći: "Druge je spasio, neka spasi sam sebe ako je on Krist Božji, Izabranik!" Izrugivali ga i vojnici, prilazili mu i nudili ga octom govoreći: "Ako si ti kralj židovski, spasi sam sebe!" A bijaše i natpis ponad njega: "Ovo je kralj židovski." Dobri razbojnik Jedan ga je od obješenih zločinaca pogrđivao: "Nisi li ti Krist? Spasi sebe i nas!" A drugi ovoga prekoravaše: "Zar se ne bojiš Boga ni ti, koji si pod istom osudom? Ali mi po pravdi jer primamo što smo djelima zaslužili, a on - on ništa opako ne učini." Onda reče: "Isuse, sjeti me se kada dođeš u kraljevstvo svoje." A on će mu: "Zaista ti kažem: danas ćeš biti sa mnom u rajul!" Isusova smrt Bijaše već oko šeste ure kad nastala tama po svoj zemlji - sve do ure devete, jer sunce pomrča, a hramska se zavjesa razdrije po sredini. I povika Isus iza glasa: "Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!" To rekavši, izdahnu.

ZADATCI ZA RAD:

- Na hamer napišite naslov (ime vaše skupine).
- Uz pomoć teksta na radni list napišite u prazne pravokutnike iznad svakog lika riječi koje oni izgovaraju.
- Izrežite likove, obojajte, nadopunite rečenicu te sve zalijepite na hamer.

3. skupina: Veliki subota (Vazmeno bdijenje)

Pročitaj navedeni tekst:

Velika subota predstavlja spomen na Kristov počinak u grobu. Nema mise niti pričešćivanja. Navečer se slavi Vazmeno (ili uskrsno) bdijenje. Vazmeno bdijenje je spomen na Kristovo osloboditeljsko djelo, spomen na Kristovu muku i smrt, te njegovo uskrsnuće, po kojima smo i mi vjernici spašeni.

Vazmeno bdijenje započinje paljenjem i blagoslovom "ognja bdijenja", i pripremom uskrsne svijeće. Zatim svećenik pali uskrsnu svijeću od ognja bdijenja, te s njom ulazi u crkvu. Potom se čitaju biblijska čitanja. Ponovno se počinju svirati orgulje, pale se svijeće na oltaru, te zvone sva zvona. Nastupa, dakle, radost jer je Krist uskrsnuo, pobijedio smrt. Takvo bogato slavlje želi pokazati značenje Kristova vazmenog otajstva (tj. muke, smrti i uskrsnuća), po kojem smo mi otkupljeni. Također je običaj da se u Vazmenoj noći u zajedništvo Crkve prime katekumeni. Katekumenat je priprava odraslih za primanje sakramenata kršćanske inicijacije. Sakramenti kršćanske inicijacije jesu krštenje, Euharistija i

potvrda. Svećenik katekumene krsti vodom iz studenca kojeg je blagoslovio na Vazmenom bdijenju.

ZADATCI ZA RAD:

- Na hamer napišite naslov (ime vaše skupine).
- Odgovorite na pitanja (odgovore napišite na hamer):
Kojeg događaja se spominjemo na veliku subotu?
Što se slavi Vazmenim bdijenjem?
Nacrtajte simbole vazmenog bdijenja.

4. skupina: Vazmeno trodnevlje

ZADATCI ZA RAD

- Na hamer napišite naslov (naziv skupine).
- Promotrite dobivene fotografije, razmislite i odredite gdje biste koju fotografiju smjestili (u veliki četvrtak, petak ili subotu).
- Napišite kojem danu pojedina fotografija pripada i zalijepite fotografije na hamer (vidi prilog 3).
- Ispod svakog dana vazmenog trodnevlja „smjestite“ odgovarajući obred (vidi prilog4). Riječi izrežite i zalijepite ispod odgovarajućih slika na hamer.

8. Priopćavanje rezultata rada, dopune i korekcije

Nakon završetka rada po skupinama, učenici izlažu svoje radove, koje nadopunjujem i korigiram ukoliko je potrebno.

9. Sinteza

Vazmeno trodnevlje je najznačajnije vrijeme u liturgijskoj godini kada slavimo tajstvo muke, smrti i uskrsnuća Isusa Krista.

Razgovaramo:

Opišite Isusove posljednje trenutke? Opišite događaj Kristova uskrsnuća? Na koji način možeš sudjelovati u obredima vazmenog trodnevlja? Gdje možemo prepoznati Kristovu prisutnost?

10. Aktualizacija

Kao što smo u molitvenom početku spomenuli da je Bog uvijek u blizini, u stvarima oko tebe, u zvuku i muku, tako nam Bog postaje i najviše blizu upravo u euharistiji, u pričesti kada nam se bezuvjetno dariva, ali nam postaje blizu i u ljudima oko nas.

A kako možemo osobito biti blizu Isusu? Odgovore neka napišu u bilježnice.

Pozvani smo kao vjernici sudjelovati u obredima Vazmenog trodnevlja, činiti djela pokore i ljubavi ljudima u potrebi, sudjelovati u pričesti.

11. Meditativno- molitveni završetak

Slava Ocu.

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI

Prilog 1

Ispod slika Isusa i svećenika napiši koje riječi izgovaraju?

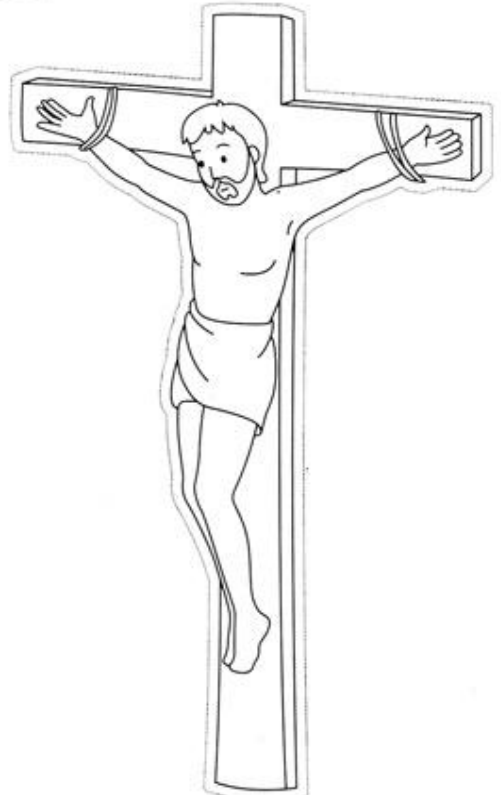
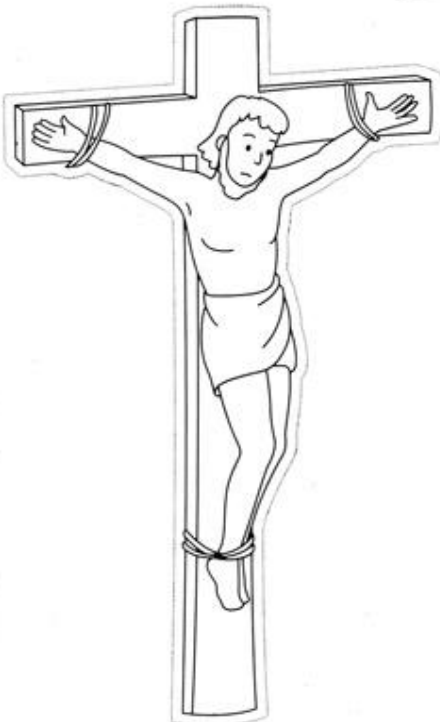
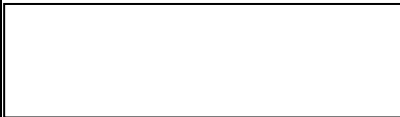
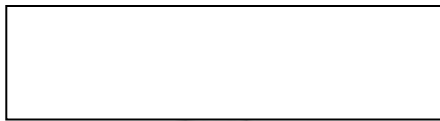
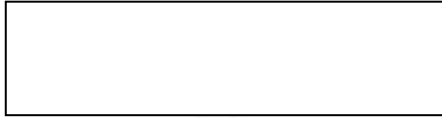

Sjeti se koja se hrana spominje u pročitanoj tekstu, a koju spominje Isus u posljednjoj večeri?

Gdje sve možemo prepoznati Isusovu prisutnost?

Koji sakrament je Isus ustanovio na večeri?

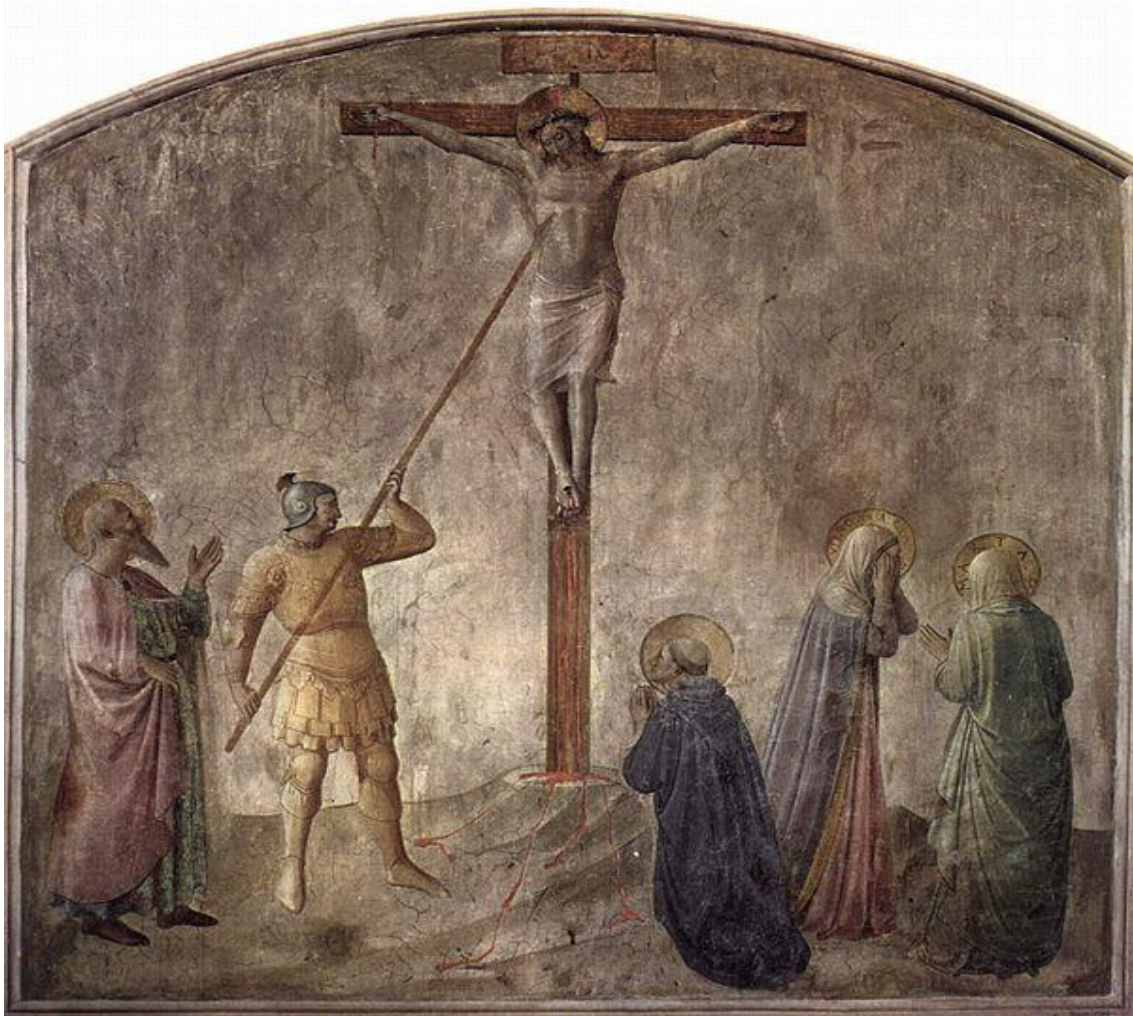
Prilog 2

Prilog 3

Uskrsnuće Krisotovo i žene na grobu, fra Angelico

Gospin plač, fra Angelico

Ustanovljenje euharistije, fra Angelico

Prilog 4

Misa posvete ulja

Misa večere Gospodnje

Vazmeno bdijenje

Služba muke Gospodnje